

The results show that the bitcoin rate is most strongly correlated with the NASDAQ index (correlation coefficient is +0,96) and the S&P 500 index (correlation coefficient is +0,93).

Given that the Bitcoin exchange rate and the NASDAQ index have the greatest correlation dependence, a regression model of this dependence was built:

$$BTC = -48421,9 + 6,2 \times NASDAQ. \quad (3)$$

The interdependence between the exchange rate of bitcoin and pairs of the most influential world currencies, world prices for precious metals and, securities rates on the largest stock exchanges is determined. The most significant influencing factors on the bitcoin price are determined using correlation and regression analysis. The advantages of using cryptocurrencies have been identified, including high speed of transactions, reduction of the number of intermediaries, and low fees. The threatening nature of the crypto-industry development for the economic potential of the state is also determined, taking into account available with current global challenges such as cyberattacks and fraud and data theft. It was determined that for the legal circulation of cryptocurrencies, the creation of a financial institution or a special state body, which should exercise control over the cryptocurrencies circulation, must be ensured as a minimum; introduction of taxation for companies whose activities are related to the crypto industry; establishing the obligation of users to declare their income and profits from crypto-assets, etc. Given this, the functions of state authorities in regulating operations with cryptocurrencies are characterized, changes that will be introduced to the Tax Code of Ukraine are analyzed, regarding the taxation of transactions with cryptocurrencies, which in the future will make it possible to increase budget revenues, regulate and facilitate accounting and taxation of transactions with cryptocurrencies, use legal remedies for virtual assets, reduce possible tax evasion, etc.

References:

1. Halushka E. O. (2017) The essence of cryptocurrencies and prospects for their development. *Young scientist*, no. 4, pp. 634-638.
2. Official website of the Ministry of Finance of Ukraine. Available from: <https://minfin.com.ua/>

Федорова Н. В.,

кандидат юридичних наук

науковий співробітник сектору розпорядження авторськими та суміжними

правами відділу авторського права і суміжних прав

НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, м. Київ

КРИПТОВАЛЮТА: ОБЧИСЛЮВАЛЬНА СИСТЕМА ЧИ ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ДЮДИНИ

В роботі розглянуто місце криптовалюти в інтелектуальній, творчій діяльності.

На даний момент, в українському законодавстві немає повного переліку термінологічної бази щодо криптовалюти. Отож, постає гостра потреба в доопрацюванні термінологічної бази, а саме внести до неї визначення поняття «криптовалюта», «віртуальна валюта», «цифрова валюта». При цьому необхідно враховувати, що Україна на конституційному рівні оголосила європейську інтеграцію своєю зовнішньополітичною метою [1]. Отож, виникає зобов'язання в уніфікації законодавства відповідно до норм ЄС, зокрема й в уніфікації термінології.

У Законі України №1591ІХ міститься дефініція, де цифрові гроші кваліфікуються як: *«електронна форма грошової одиниці України, емітентом якої є Національний банк України»* (ст. 1) [2].

«Криптовалюта – це альтернативний засіб платежу, номінований у власній розрахунковій одиниці, врегульований фінансово-правовими нормами, використання якого базується на криптографічних методах для забезпечення фінансових транзакцій з метою погашення боргових зобов'язань» [3]. Дане авторське визначення запропонувала у своїй науковій роботі В.Д. Іванюк. Однак, надана автором дефініція не є беззаперечною, оскільки, в наукових колах й досі тривають дискусії щодо його правової природи як на доктринальному, так і на практичному рівнях.

Отож, чи має криптовалюта місце в інтелектуальній, творчій діяльності? Результати інтелектуальної, творчої діяльності – це нематеріальний продукт розумової або фізичної діяльності людини, який може бути використаний з метою отримання економічних вигод. Такі результати поділяються на об'єкти інтелектуальної власності (якщо їм надана правова охорона) та інтелектуальні продукти, що не охороняються (якщо правова охорона з якихось причин не надана). Чинне цивільне законодавство, зокрема ст. 420 ЦК України [4], не містить вичерпного переліку таких результатів, а називає лише найбільш поширені з них: літературні та художні твори; комп'ютерні програми; компіляції даних (бази даних); виконання; фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення; наукові відкриття; винаходи, корисні моделі, промислові зразки; компонування напівпровідникових виробів; раціоналізаторські пропозиції; сорти рослин, породи тварин; комерційні (фірмові) найменування, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні зазначення; комерційні таємниці.

Переходячи до аналізу таких результатів інтелектуальної, творчої діяльності, як комп'ютерні програми і компіляції (бази) даних, що є технічно спорідненими з поняттям «криптовалюта», оскільки пов'язані з роботою засобів обчислювальної техніки та інформаційних систем. Визначення комп'ютерної програми та бази даних ми можемо знайти у Законі України «Про авторське право і суміжні права» №3792ХІІ від 23.12.1993. Згідно ст. 1 вказаного Закону України: «база даних (компіляція даних) сукупність творів, даних або будь якої іншої незалежної інформації у довільній формі, в тому числі електронній, підбір і розташування складових частин якої та її упорядкування є результатом творчої праці, і складові частини якої є

доступними індивідуально і можуть бути знайдені за допомогою спеціальної пошукової системи на основі електронних засобів (комп'ютера) чи інших засобів»; «комп'ютерна програма набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування комп'ютером, які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату (це поняття охоплює як операційну систему, так і прикладну програму, виражені у вихідному або об'єктному кодах)» [5].

Очевидно, що криптовалюта хоч і є набором цифр (власне ним є будь-який цифровий об'єкт, оскільки він побудований на принципі бінарного або, як його ще називають, двійкового коду, тобто принципу передачі повідомлень послідовностями з двох символів) і придатна для зчитування комп'ютером, але не є при цьому комп'ютерною програмою, тому що не приводить його в дію для досягнення певної мети або результату. Криптовалюта сама по собі не запускає жодних процесів у комп'ютері, а навпаки, є даними, які обробляються певною комп'ютерною програмою (наприклад, так званим криптовалютним гаманцем).

Дещо складніше відокремити криптовалюту від бази даних, оскільки сама по собі вона містить упорядковані дані про транзакції з нею (з позначками часу та підписами). Але це не є сукупністю даних у довільній формі – вони підпорядковуються суворим криптографічним алгоритмам, які лежать в основі криптовалюти, і упорядкування цих даних є результатом роботи обчислювальних систем, а не творчої діяльності людини [6].

Власне, остання теза і є тим базовим розмежуванням криптовалюти з результатами інтелектуальної, творчої діяльності – сама ідея створення криптовалюти, відповідно до статті Сатоши Накамото [7], полягає в розробленні певних алгоритмів функціонування криптовалюти з точки зору об'єктів цивільних прав, безперечно, є результатами інтелектуальної діяльності. Однак продукт, отриманий внаслідок використання таких результатів, вже є іншим об'єктом цивільних прав. Як приклад, можна навести креслення автомобіля і сам виготовлений автомобіль. У першому випадку маємо результати інтелектуальної діяльності, у другому – рухому річ.

Приходимо до висновку, що криптовалюту, як таку, не можна вважати результатом інтелектуальної, творчої діяльності людини, оскільки вона є продуктом математичних обчислень, що їх проводять засобами електронно-обчислювальної техніки.

Список використаних джерел:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами членами, з іншої сторони (Брюссель, 2014 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#n2820 (дата звернення: 11.02.2023);

2. Національний банк України. Аналітична записка за результатами пілотного проекту «Егривня». URL:https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Analitichna_zapiska_Egrivnya.pdf?v=4 (дата звернення: 20.02.2023);

3. Іванюк В.Д. Фінансово-правове регулювання ринку криптовалют в Україні. Дисертація на здобуття вченого ступеня доктора філософії у галузі права. Тернопіль: ЗНУ, 2021. URL:<https://www.wunu.edu.ua/svr/disertacia/ivanuk/dusertacia.pdf> (дата звернення: 25.01.2023);

4. Цивільний кодекс України: офіц. текст від 16 січня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 420;

5. Закон України «Про авторське право і суміжні права» №3792XII від 23.12.1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379212#Text> (дата звернення: 21.02.2023);

6. Лагойда В. М. Криптовалюта як об'єкт цивільних прав: порівняльно-правовий аналіз (дисертація): «Ужгородський Національний Університет», 2022. 282 с.;

7. Satoshi Nakamoto. Bitcoin: A PeertoPeer Electronic Cash System. URL: <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf> (дата звернення: 21.02.2023);

Філіппова Т.С.,

здобувач вищої освіти,

*факультету економіки та бізнес-адміністрування,
Науковий керівник – Петропавловська С.Є.,
к.е.н., доцент, доцент кафедри маркетингу,
Національний авіаційний університет*

КРИПТОВАЛЮТА ЯК НОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ПОЗИЦІОНУВАННЯ БРЕНДУ СЕРЕД СПОЖИВАЧІВ

У роботі розглянуто впровадження можливості розрахунку цифровими активами в мережі магазинів «Фокстрот». Цей ритейлер є новатором у напрямку використання біткоїнів як офіційної оплати серед українських користувачів.

Ключові слова. криптовалюта, фокстрот, binance pay, цифрові активи, цифровізація.

Криптовалюта – це цифрова валюта, яка не має фізичного відображення. Така валюта має децентралізовану платіжну систему, яка являється записами про транзакції, які, в свою чергу, зберігаються на комп'ютерах по всьому світу. Дані кодується в блоки, захищені криптографічними ключами, та поєднуються в ланцюжок, який має назву «блокчейн». Одиниці виміру криптовалюти – коїн (з англ. «монета»).

Окрім криптовалюти було створено й спеціальні сервіси для оплати. Прикладом такого сервісу виступає Binance Pay – безконтактна та безпечна технологія платежів, за допомогою якої можна купувати, надсилати та розплачуватися криптовалютою по всьому світу. Важливим фактором такого